

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
Дүрт-Мунча авыл жирлеге Советы**

КАРАРЫ

№ 163

«31» гыйнвар 2025 ел

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану турында» 2024 елның 8 августындагы 232-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 14 һәм 16 статьяларына үзгәрешләр кертү хакында» 2024 елның 22 июлендәге 213-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2024 елның 12 октябрдәге 81-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы белән, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына таянып, Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлегенен Уставы нигезләмәләрен, гамәлдәге законнарга туры китерү максатыннан, Дүрт-Мунча авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына кушымта нигезендә үзгәрешләр кертергә.
2. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләрне дәүләт теркәвенә алу өчен Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә жибәрергә.
3. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләрне дәүләт теркәвенә алынганнан соң билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга.
4. Карар дәүләт теркәве узганнан соң һәм билгеләнгән тәртиптә басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

**Совет рәисе,
авыл жирлеге башлыгы**

Р.Т.Ситдиков

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Советының 2025 елның 31 гыйнварендәге 163 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр

Зэй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл жирлеге Уставына түбәндәге эчтәлектәге үзгәрешләр кертергә:

1. 1 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«2. Муниципаль берәмлекнең рәсми исеме – «Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Дүрт-Мунча авыл жирлеге», кыскартылган атамасы «Дүрт-Мунча авыл жирлеге» (текст буенча алга таба-авыл жирлеге)»;
2. 5 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 20 пункт өстәргә:
«20) «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон, хужалык кенәгәләрендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;
3. 11 статьяның 7 өлешендәге икенче абзацында «жирлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «тиешле референдум комиссиясе» сүзләренә, «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органы» сүзләрен «Татарстан Республикасы башкарма органы» сүзләренә алмаштырырга.;
4. 12 статьяның 3 өлешендә дүртенче жөмләнә түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«Федераль законда билгеләнгән очрақларда муниципаль сайлаулар тиешле сайлау комиссиясе яисә суд тарафыннан билгеләнә.»;
5. 13 статьяда:
 - а) 5 өлештә «жирлек сайлау комиссиясен» сүзләрен «жирле референдум эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясен» сүзләренә алмаштырырга.;
 - б) 8 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«8. Инициатив төркем үтенечнамәсен жирле референдумны эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе караганда, жирлек Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирүне жирлек Советы билгеләгәндә, тиешле депутат аны чакыртып алу өчен нигез буларак күрсәтелә торган хәлләр турында аңлатмалар бирергә, кирәкле документларны тапшырырга хокуклы. Күрсәтелгән депутат жирле референдумны эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе, жирлек советы утырышларын уздыру көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча алдан ук, аларны уздыру вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр ителергә тиеш.»;

в) 12 өлештә «жирлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «жирле референдум эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга.;

6. 18.1 статьяның 5 өлешендәге икенче абзацында «1-7 пунктларында» сүзләрен «1 - 7 һәм 9.2 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга.;

7. 22 статьяның 3 өлешендә:

а) 2,3,4,5.1 пунктларны үз көчләрен югалткан дип танырга;

б) 5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5) жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча;»;

8. 29 статьяда:

а) 7 өлештә «(Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе) (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен төшереп калдырырга.;

б) 8 өлештә «(Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен төшереп калдырырга.;

9. 32 статьяда:

а) 14 пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 31 пункт өстәргә:

«31) муниципаль хокукый актларны бастыру, муниципаль берәмлек халкы игътибарына рәсми мәгълүмат житкерү өчен басма массакуләм мәгълүмат чарасы һәм (яки) челтәр басмасы булдыру;»

10. 37 статьяның 3 өлешендә «жирлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «муниципаль сайлауларны эзерләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга.;

11. 39 статьяда:

а) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле 10.1 пункт өстәргә:

«10.1) аның чит ил агенты статусын алуы;»;

б) 3 өлештә «1 өлешенә 1-7, 10 һәм 11 пунктларында» сүзләрен «1 өлешенә 1-7, 10, 10.1 һәм 11 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга.;

в) 7 өлештә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен «Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга.;

12. 40 статьяга түбәндәге эчтәлекле 5 өлеш өстәргә:

«5. Жирлек башлыгы бер үк вакытта жирлек советын һәм жирлек башкарма комитетын житәкли.»;

13. 41 статьяның 1 өлешендәге икенче абзацында «Татарстан Республикасы Президенты» сүзләрен «Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга.;

14. В пункте 2 части 7 статьи 42:

а) «а» пунктчасында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратына,» сүзләрен төшереп калдырырга.;

б) «б» пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасында катнашудан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы башлыгына (Рәисенә) алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;»;

15. 44 статьяның 4.1 өлешендә «Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы житәкчесе)» сүзләрен «Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәис)» сүзләренә алмаштырырга»;

16. 47 статьяда:

а) 5 пунктның 6 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнаша, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау чараларын эшли һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшли һәм гамәлгә ашыра, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруга мониторинг оештыра һәм гамәлгә ашыра;»;

б) 9 пунктка түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«- «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә хужалык кенәгәләрендә гражданнар алып бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны исәпкә ала.»;

17. 69 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«69 Статья муниципаль хокукый актларны халыкка житкерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе

1. Кеше һәм гражданның хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, гамәлгә куючысы жирлек булган оешмаларның хокукый статусын билгели торган муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр алар рәсми халыкка игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

2. Муниципаль норматив хокукый актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүне рәсми игълан итү булып түбәндәгеләр тора:

1) Тулы текстны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында рәсми бастырып чыгару (<https://pravo.tatarstan.ru>; ЭЛ массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык по ФС77-60244 бирелгән 17.12.2013 элементә, мәгълүмати технологияләр һәм массакуләм

коммуникациялар өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) яисә «Яңа Зәй» газетасында, массакуләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык по ФС7-4764 ПИ бирелгән 30.11.2007 массакуләм коммуникациялар һәм мәдәни мирасны саклау өлкәсендә законнарның үтәләшен күзәтчелек итү хезмәте;

2) Зәй муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрөндөгө рәсми сайтында урнаштыру <https://zaink.tatarstan.ru>.

3) адреслар буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштыру:

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Дүрт Мунча ав., Яшьләр ур., 148;

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Дүрт Мунча ав., Үзәк ур., 94А;

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Зычөбаш ав., Үзәк ур., 34А;

Татарстан Республикасы, Зәй районы, Кабан-бастрык авылы, Үзәк ур.

3. Гражданнарның Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталына керүен тәәмин итү өчөн түбөндөгө адрес буенча урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрөнә тоташу пункты эшли: Татарстан Республикасы, Зәй районы, Дүрт Мунча ав., Яшьләр ур., 148 йорт (жирлек башкарма комитеты), Татарстан Республикасы, Зәй районы, Дүрт Мунча ав., Яшьләр ур., 147 йорт (китапханә).

4. Жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган муниципаль норматив хокукый актлар, килешүләр аларны имзалаган көннән алып жиде көн эчөндә, таратуы федераль закон белән чиклөнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәлөрөннән тыш, халыкка игълан ителә.

5. Жирлек Советының салымнар һәм жыөмнар турындагы норматив хокукый актлары Россия Федерациясө Салым кодексы нигезөндә үз көчөнә керә.

6. Әлегө статьяның 1 пунктында күрсәтелмөгән муниципаль хокукый актлар имза салынган көннән үз көчөнә керә, әгәр акт үзө тарафыннан башкасы билгеләнмөгән булса.

7. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрөндә тиешле сайтларның доменнарын һәм муниципаль хокукый актларны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүлөрнө халыкка чыгару (рәсми бастырып чыгару) гамәлгә ашырыла торган массакуләм мәгълүмат чаралары буларак аларны теркәү турында белешмәлөрнө күрсәтеп, вакытлы матбугат басмалары, чөлтәр басмалары исөмлегө жирлек башлыгының хокукый актын бастырып чыгару юлы белән бөтөн игътибарга житкерелә.»;

18. 72 статьяга түбөндөгө эчтәлеккө 3 өлөш өстәргә:

«3. Жирле үзидарә органнары муниципаль милөктөгө электр чөлтәрө оешмасы яисә Татарстан Республикасы чиклөрөндә эшлөүчө территориаль чөлтәр оешмасы системасындагы электр чөлтәрө хужалыгы объектларын, Россия Федерациясөнөң электр энергетикасы турындагы законнарында билгелөнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда түлөүсөз билөүгә һәм алардан файдалануга тапшыруны гамәлгә ашыра.».